



Zevende-dag Adventisten geloven...

Het loon van de zonde is de dood. Maar God, Die alleen onsterfelijk is, zal aan de verlost en eeuwig leven verlenen. Tot die dag is de dood voor alle mensen een toestand van onbewust zijn. Wanneer Christus, Die ons leven is, verschijnt, zullen de opgestane rechtvaardigen en de dan nog levende rechtvaardigen verheerlijkt en opgenomen worden om hun HEER te ontmoeten. De tweede opstanding, die der onrechtvaardigen, zal duizend jaar later plaatsvinden.

Fundamenteel Geloofspunt nr. 25





Hoofdstuk 25 DOOD EN OPSTANDING

Het Filistijnse leger legerde zich te Sunem, sloeg daar zijn kamp op en maakte zich gereed om Israël aan te vallen. Zijn stemming verre van optimistisch, nam koning Saul met het leger van Israël stelling dichtbij de berg Gilboa. In het verleden had de verzekering van Gods aanwezigheid Saul in staat gesteld, om Israël onbevreesd te leiden tegen zijn vijand. Maar hij had zich afgekeerd van het dienen van de HEERE en toen de afvallige koning had geprobeerd met God contact te zoeken, over de uitkomst van de op handen zijnde strijd, had God geweigerd met hem te communiceren.

Een onheilspellende angst voor het onbekende woog zwaar op Saul. Als Samuël er maar was. Maar Samuël was gestorven en kon hem niet meer adviseren. Of kon hij dat wel?

Op zoek naar een medium die was ontsnapt aan zijn eerdere heksenjacht, buigt de lange koning zich om via haar te informeren, naar de uitkomst van de strijd van de volgende dag. Hij vroeg: *'Doe mij Samuël opkomen'*. Tijdens de seance zag het medium *'goden uit de aarde opkomende'*. Deze geest informeerde de ongelukkige koning, dat niet alleen Israël de oorlog zou verliezen, maar ook dat hij en zijn zonen gedood zouden worden (zie 1 Samuël 28).

De voorspelling kwam uit. Maar was het echt de geest van Samuël, die de voorspelling deed? Hoe kon een door God veroordeeld medium, macht hebben over de geest van Samuël – Gods profeet? En waar kwam Samuël vandaan – waarom kwam zijn geest op *'uit de aarde'*? Wat had de dood Samuël gebracht? Als het niet de geest van Samuël was die tot Saul sprak, wie was het dan? Laten we eens kijken wat de Bijbel ons leert over de dood, de communicatie met de doden en de opstanding.

Onsterfelijkheid en dood

Onsterfelijkheid is de staat of de eigenschap van het niet aan de dood zijn blootgesteld. De vertalers van de Schrift gebruikten het woord onsterfelijkheid om de Griekse termen 'athanasia', 'onvergankelijkheid' en 'afasie', 'onbederfelijkheid' te vertalen. Hoe verhoudt dit begrip zich tot God en de mens?

Onsterfelijkheid. De Schrift onthult dat de eeuwige God onsterfelijk is (1 Timotheüs 1: 17). In feite heeft Hij alleen 'onsterfelijkheid' (1 Timotheüs 6: 16). Hij is niet geschapen, Hij is Zelf bestaand en heeft geen begin en geen einde (zie geloofspunt 2).

'De Schrift beschrijft nergens de onsterfelijkheid als een eigenschap of een toestand die de mens – of zijn 'ziel' of 'geest' – van nature bezit. Meestal worden de termen 'ziel' en 'geest' weergegeven. ...in de Bijbel komen deze meer dan 1.600 keer voor, maar nooit in combinatie met de woorden 'onsterfelijk' of 'onsterfelijkheid' (zie geloofspunt 7).¹

In tegenstelling tot God zijn mensen dus sterfelijk. De Schrift vergelijkt hun leven met *'een damp die een weinig [tijds] gezien wordt, en daarna verdwijnt'* (Jakobus 4: 14). Zij zijn maar vlees, *'een wind, die henen gaat en niet wederkeert'* (Psalm 78: 39). De mens *'komt voort als een bloem, en wordt afgesneden; ook vlucht hij als een schaduw, en bestaat niet.'* (Job 14: 2).

God en de mens verschillen sterk van elkaar. God is oneindig, de mens is eindig. God is onsterfelijk, de mens is sterfelijk. God is eeuwig, de mens is vergankelijk.

Voorwaardelijke onsterfelijkheid. Bij de schepping heeft de *'HEERE God den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen de adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel.'* (Genesis 2: 7). Uit het scheppingsverslag blijkt dat de mensheid het leven van God heeft gekregen (Handelingen 17: 25,28; Kolossenzen 1: 16,17). Het gevolg van dit fundamentele feit is, dat onsterfelijkheid niet aangeboren is in de mensheid, maar het is Gods gave. Toen God Adam en Eva schiep, gaf Hij hen de vrije wil – de macht van keuze. Zij konden



gehoorzaam of ongehoorzaam zijn en hun voortbestaan was afhankelijk van voortdurende gehoorzaamheid door Gods kracht. Dus hun bezit van de gave van onsterfelijkheid was voorwaardelijk.

God formuleerde zorgvuldig de voorwaarde, – door het eten van *'den boom der kennis des goeds en des kwaads'* – waardoor zij dit geschenk zouden verliezen. God waarschuwde hen, *'want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven'* (Genesis 2: 17).²

Dood: Het loon van de zonde. Tegenstrijdig aan Gods waarschuwing, dat ongehoorzaamheid tot de dood zou leiden, beweerde satan: *'Gijlieden zult den dood niet sterven'* (Genesis 3: 4). Maar nadat zij Gods gebod overtraden, ontdekten Adam en Eva dat het loon van de zonde inderdaad de dood is (Romeinen 6: 23). Hun zonde leidde tot deze uitspraak: *'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof, en gij zult tot stof wederkeren'* (Genesis 3: 19). Deze woorden wijzen niet op een voortzetting van het leven, maar op de beëindiging ervan. Na het geven van deze uitspraak, verbood God het zondige paar van de boom des levens te eten, zodat zij niet *'ete, en leve in eeuwigheid'* (Gen. 3: 22). Zijn optreden maakte duidelijk dat de beloofde onsterfelijkheid, op voorwaarde van gehoorzaamheid, verloren ging door de zonde. Zij waren nu sterfelijk geworden, onderworpen aan de dood. En omdat Adam niet kon doorgeven wat hij niet meer bezat, is *'alzo de dood tot alle mensen doorgedaan, in welken allen gezondigd hebben'* (Romeinen 5: 12).

Het was alleen Gods genade, hetgeen weerhield dat Adam en Eva niet onmiddellijk stierven. De Zoon van God had aangeboden om Zijn leven te geven, zodat zij nog een kans zouden krijgen – een tweede kans. Hij was *'des Lams, Dat geslacht is, van de grondlegging der wereld'* (Openbaring 13: 8).

Hoop voor de mensheid. Hoewel mensen geboren worden als sterfelijk, moedigt de Bijbel hen aan om onsterfelijkheid te zoeken (zie bijvoorbeeld, Romeinen 2: 7). Jezus Christus is de Bron van deze onsterfelijkheid: *'maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen HEERE'* (Romeinen 6: 23; 1 Johannes 5: 11). Hij *'Die den dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie;'* (2 Timotheüs 1: 10). *'Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzo zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden.'* (1 Korinthe 15: 22). Christus Zelf zei, dat Zijn stem de graven zou openen en de doden zou doen opstaan (Johannes 5: 28,29).

Als Christus niet was gekomen, zou de menselijke situatie hopeloos zijn geweest en zouden allen die sterven voor eeuwig verloren zijn. Door Hem hoeft echter niemand te sterven. Johannes zei: *'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'* (Johannes 3: 16). Het geloof in Christus doet dus niet alleen de straf voor de zonde teniet, maar verzekert de gelovigen ook van de onbetaalbare gave van onsterfelijkheid.

Christus heeft *'het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie;'* (2 Timotheüs 1: 10). Paulus verzekert ons dat de Heilige Schrift ons in staat stelt *'die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is'* (2 Timotheüs 3: 15). Zij die het Evangelie niet aanvaardden, zullen geen onsterfelijkheid ontvangen.

Het ontvangen van onsterfelijkheid. Het moment van de schenking van de gave van onsterfelijkheid wordt door Paulus beschreven: *'Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden; In een punt des [tijds], in een ogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de doden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden. Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke [moet] onsterfelijkheid aandoen. En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het Woord*



geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning' (1 Korinthe 15: 51-54). Dit maakt heel duidelijk, dat God de gelovige geen onsterfelijkheid schenkt bij de dood, maar bij de opstanding, wanneer *'de laatste bazuin'* klinkt. Dan zal *'dit sterfelijke' 'onsterfelijkheid aandoen.'* Terwijl Johannes erop wijst, dat wij de gave van het eeuwige leven ontvangen, wanneer we Jezus Christus als persoonlijke Redder aannemen (1 Johannes 5: 11-13), zal de daadwerkelijke uitvoering van deze gave plaatsvinden, wanneer Christus terugkeert. Alleen dan zullen we van sterfelijk naar onsterfelijk, van verderfelijkheid naar onverderfelijkheid worden veranderd.

De aard van de dood

Als de dood het einde van het leven is, wat zegt de Bijbel dan over iemands toestand in de dood? Wat maakt het belangrijk dat christenen deze Bijbelse leer begrijpen?

De dood is een slaap. De dood is geen volledige uitroeiing; het is slechts een toestand van tijdelijk onbewustzijn, terwijl de persoon in afwachting van de opstanding is. De Bijbel noemt deze tussenstaat herhaaldelijk een slaaptoestand.

Verwijzend naar hun dood beschrijft het Oude Testament David, Salomo en de andere koningen van Israël en Juda als slapende bij hun voorouders (1 Koningen 2: 10; 11: 43; 14: 20,31; 15: 8; 2 Kronieken 21: 1; 26:23; etc.). Job noemde de dood een slaap (Job 14: 10-12), net zoals David (Psalm 13: 4), Jeremia (Jeremia 51: 39,57), en Daniël (Daniël 12: 2).

Het Nieuwe Testament gebruikt dezelfde beeldspraak. Van de toestand van Jaïrus' dochtertje, die gestorven was, zei Christus: *'het dochtertje is niet dood, maar slaapt'* (Matthéüs 9: 24; Markus 5: 39). Hij verwees op een soortgelijke manier naar de overleden Lazarus (Johannes 11: 11-14). Matthéüs schreef, dat vele *'lichamen der heiligen, die ontslapen waren'* na de opstanding van Christus werden opgewekt (Matthéüs 27: 52) en bij het vastleggen van Stephanus' martelaarschap, schreef Lukas dat hij *'ontsliep'* (Handelingen 7: 60). Zowel Paulus als Petrus noemden de dood ook wel de slaap (1 Korinthe 15: 51,52; 1 Thessalonicenzen 4: 13-17; 2 Petrus 3: 4). De Bijbelse voorstelling van de dood als slaap past duidelijk bij zijn aard, zoals de volgende vergelijkingen aantonen: 1. Degenen die slapen zijn bewusteloos. *'De doden weten niet met al'* (Prediker 9: 5). 2. In de slaap houdt het bewuste denken op. *'Zijn geest gaat uit, te dienzelfden dage zelf vergaan zijn gedachten'* (Psalm 146: 4, KJV). 3. De slaap maakt een einde aan alle dagelijkse bezigheden. *'want er is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat'* (Prediker 9: 10). 4. Slaap scheidt ons van degenen die wakker zijn en van hun werkzaamheden. *'zij hebben geen deel meer in [deze] eeuw in alles, wat onder de zon geschiedt'* (vers 6). 5. De normale slaap maakt de emoties inactief. *'Ook is alrede hun liefde, ook hun haat, ook hun nijdigheid vergaan;'* (vers 6). 6. In de slaap prijzen de mensen God niet. *'De doden zullen den HEERE niet prijzen'* (Psalm 115: 17). 7. Slapen veronderstelt een ontwaken. *'want de ure komt, in dewelke allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen; En zullen uitgaan,'* (Johannes 5: 28,29).³

De persoon keert terug tot stof. Om te begrijpen wat er met de persoon bij de dood gebeurt, moet men begrijpen wat zijn of haar aard is. De Bijbel beschrijft de persoon als een organische entiteit (eenheid) (zie geloofspunt 7). Soms wordt het woord ziel gebruikt, om naar de hele persoon te verwijzen, op andere momenten naar de gevoelens en emoties. Maar het leert niet dat de mens uit twee afzonderlijke delen bestaat. Lichaam en ziel bestaan alleen samen; ze vormen een ondeelbare entiteit.

Bij de schepping van de mensheid heeft de vermenging van het stof van de grond (de elementen van de aarde) en de adem van het leven een levend wezen of ziel voortgebracht. Adam ontving geen ziel als een apart deel; hij werd een levende ziel (Genesis 2: 7; zie ook geloofspunt 7). Bij de dood vindt het omgekeerde plaats: het stof van de aarde minus de adem van het leven,



wordt een dode persoon of dode ziel zonder enig bewustzijn (Psalm 146: 4). De elementen waaruit het lichaam bestaat, keren terug naar de aarde waar ze vandaan komen (Genesis 3: 19).

De ziel heeft geen bewust bestaan buiten het lichaam en geen enkele Schriftgedeelte geeft aan dat de ziel bij de dood, als een bewuste entiteit overleeft. Inderdaad, *'de ziel, die zondigt, die zal sterven'* (Ezechiël 18: 20).

De verblijfplaats van de doden. Het Oude Testament noemt de plaats waar mensen naar toegaan bij de dood 'sheol' (Hebreeuws) en in het Nieuwe Testament 'hades' (Grieks). In de Schrift betekent 'sheol' meestal gewoon het graf.⁴ De betekenis van 'hades' is vergelijkbaar met die van 'sheol'.⁵ Alle doden gaan in deze plaats (Psalm 89: 49), zowel de rechtvaardigen als de goddelozen. Jakob zei: *'Ik zal ... in het graf nederdalen [sheol]'* (Genesis 37: 35). Toen de aarde *'zijn mond'* opende om de opstandige Korach en zijn gezelschap te verslinden, gingen ze *'levend ter helle'* (Numeri 16: 30). 'Sheol' ontvangt de gehele persoon bij de dood. Toen Christus stierf, ging Hij in het graf (hades) maar bij de opstanding, verliet Zijn ziel het graf (hades, Handelingen 2: 27,31, of 'sheol' Psalm 16: 10). Toen David God dankte voor de genezing, getuigde hij dat zijn ziel gered was *'van het graf [sheol]'* (Psalm 30: 4). Het graf is geen plaats van bewustzijn.⁶ Omdat de dood een slaap is, zullen de doden in een staat van bewusteloosheid in het graf blijven tot de opstanding, wanneer het graf (hades) zijn doden teruggeeft (Openbaring 20: 13).

De geest keert terug naar God. Hoewel het lichaam weer tot stof wordt, keert de geest terug naar God. Salomo verklaart dat bij de dood *'het stof wederom tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft'* (Prediker 12: 7). Dit geldt voor beide, de rechtvaardigen en de goddelozen.

Velen hebben gedacht dat deze tekst het bewijs is, dat de geest van de persoon voortleeft na zijn dood. Maar in de Bijbel verwijst noch de Hebreeuwse, noch de Griekse term voor geest (respectievelijk ruach en pneuma) naar een intelligente entiteit, die in staat is tot een bewust bestaan buiten het lichaam. Deze termen verwijzen eerder naar de 'adem' – de vonk van het leven, welke essentieel is voor het individuele bestaan, het levensbeginsel dat dieren en mensen bezielt (zie geloofspunt 7).

Salomo schreef: *'Want wat den kinderen der mensen wedervaart, dat wedervaart ook den beesten; en enerlei wedervaart hun [beiden]; gelijk die sterft, also sterft deze, en zij allen hebben enerlei adem, ('geest' 'ruach') en de uitnemendheid der mensen boven de beesten is geen; ... Zij gaan allen naar een plaats; zij zijn allen uit het stof, en zij keren allen weder tot het stof. Wie merkt, dat de adem [ruach] van de kinderen der mensen opvaart naar boven, en de adem [ruach] der beesten nederwaarts vaart in de aarde?'* (Prediker 3: 19-21) Dus, volgens Salomo, is er bij de dood geen verschil tussen de geest van de mens en het dier.

Salomo's uitspraak dat de geest (ruach) terugkeert naar God, Die hem gaf, aangeeft dat wat terugkeert naar God gewoon het levensbeginsel is dat Hij ons heeft meegedeeld. Er zijn geen aanwijzingen dat de geest, of adem, een bewuste entiteit is, die los van het lichaam staat. Deze 'ruach' kan worden gelijkgesteld met de 'levensadem,' die God in de eerste mens blies om zijn levenloze lichaam te bezielen (Genesis 2: 7).

Harmonie door de Schrift. Veel oprechte christenen die de volledige Bijbelse leer over de dood niet hebben bestudeerd, zijn zich er niet van bewust dat de dood een slaap is tot aan de opstanding. Zij hebben aangenomen dat verschillende gedeelten het idee ondersteunen, dat de geest of ziel na de dood een bewust bestaan heeft. Zorgvuldige studie toont aan, dat de consequente leer van de Bijbel is, dat de dood het beëindigen van het bewustzijn veroorzaakt.⁷

Spiritualisme. Als de doden volledig bewusteloos zijn, met wie of wat communiceren dan spiritualistische media?



Ieder oprecht persoon zal toegeven, dat in ieder geval sommige van deze verschijnselen bedrieglijk zijn, maar andere kunnen niet als zodanig worden verklaard. Er is duidelijk een bovennatuurlijke kracht verbonden met spiritisme. Wat leert de Bijbel op dit punt?

1. De basis van het spiritualisme. Spiritualisme is ontstaan door satans eerste leugen tegen Eva – *'Gijlieden zult de dood niet sterven'* (Genesis 3: 4). Zijn woorden waren de eerste preek over de onsterfelijkheid van de ziel. Vandaag de dag herhalen in de hele wereld vele religies van allerlei aard deze fout onbewust. Voor velen is de Goddelijke zin dat *'de ziel die zondigt, die zal sterven'* (Ezechiël 18: 20) omgekeerd door te zeggen 'de ziel, ook al zondigt zij, zal eeuwig leven.'

Deze valse doctrine van de natuurlijke onsterfelijkheid heeft geleid, tot het geloof in een bewustzijn tijdens de dood. Zoals we hebben gezien, zijn deze standpunten rechtstreeks in tegenspraak met de Bijbelse leer over dit onderwerp. Zij werden in het christelijk geloof opgenomen, vanuit de heidense filosofie – met name die van Plato – gedurende de tijd van de grote afvalligheid (zie geloofspunt 12). Deze geloofsovertuiging werd de heersende opvatting binnen het christendom en is vandaag de dag nog steeds de dominante opvatting. Het geloof dat de doden bij bewustzijn zijn, heeft veel christenen voorbereid om het spiritisme te accepteren. Als de doden leven en in de aanwezigheid van God zijn, waarom zouden zij dan niet als dienende geesten naar de aarde kunnen terugkeren? En als ze dat wel kunnen, waarom zouden ze dan niet proberen met hen te communiceren, om hun raad en instructies te ontvangen, om ongelukken te voorkomen of om troost te ontvangen in verdriet?

Voortbouwend op deze redenering hebben satan en zijn engelen (Openbaring 12: 4,9) een communicatiekanaal opgezet, waardoor zij hun bedrog kunnen verwezenlijken. Door middel van bijvoorbeeld spiritualistische seances, gedragen zij zich als overleden geliefden en brengen zij de levenden troost en zekerheid. Soms voorspellen ze toekomstige gebeurtenissen die, wanneer ze correct blijken te zijn, hen geloofwaardigheid geven. Dan nemen de gevaarlijke ketterijen, welke ze verkondigen, de vorm aan van echtheid, ook al zijn ze in tegenspraak met de Bijbel en de wet van God. Na het wegnemen van de barrières tegen het kwaad, heeft satan de vrije teugel om mensen weg te leiden van God, naar een zekere vernietiging.

2. Waarschuwing tegen spiritualisme. Niemand hoeft door spiritisme bedrogen te worden. De Bijbel onthult duidelijk haar beweringen als vals. Zoals we hebben gezien, vertelt de Bijbel ons, dat de doden niets weten; dat ze onbewust in het graf liggen.

De Bijbel verbiedt ook ten strengste, iedere poging om met de doden of de geestenwereld te communiceren. Er staat, dat zij, die beweren met de doden te communiceren, zoals spiritualistische media vandaag de dag doen, in feite communiceren met 'bekende geesten', die 'geesten van duivelen' zijn. De HEER zegt, dat deze activiteiten gruwelen zijn en dat zij, die ze begaan, met de dood gestraft moeten worden (Leviticus 19: 31; 20: 27; Deuteronomium 18: 10,11).

Jesaja sprak de dwaasheid van het spiritisme goed uit: *'Wanneer zij dan tot ulieden zeggen zullen: Vraagt waarzeggers en duivelskunstenaars, die daar piepen, en binnensmonds mompelen; [zo] [zegt]: Zal niet een volk zijn God vragen? zal men voor de levenden de doden [vragen]? Tot de wet en tot de getuigenis! zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat er geen licht in hen is'* (Jesaja 8: 19,20 KJV). Inderdaad, alleen de leer van de Bijbel kan christenen beschermen tegen deze overweldigende misleiding.

3. Manifestaties van spiritualisme. De Bijbel legt een aantal spiritualistische activiteiten vast – van de tovenaars van Farao en de tovenaars, astrologen en tovenaars van Ninevé en Babylon tot de waarzeggers en media van Israël – en veroordeelt hen allemaal. Een voorbeeld hiervan is de waarzegster te Endor, die voor Saul werd opgeroepen en waarmee we dit hoofdstuk begonnen zijn.

De Schrift zegt: *'En Saul vraagde den HEERE; maar de HEERE antwoordde hem niet; noch door dromen, noch door de urim, noch door de profeten'* (1 Samuël 28: 6). God had dus niets te maken met wat er in Endor gebeurde. Saul werd misleid door een demon, die zich voordeed als



de overleden Samuël; hij zag nooit de echte Samuël. De waarzegster zag de 'vorm' van een oude man, terwijl Saul alleen maar 'waarnam' of 'concludeerde', dat het Samuël was (vers 14). Als we willen geloven dat die verschijning werkelijk Samuël was, moeten we bereid zijn te geloven, dat heksen, tovenaars, dodenbezweerders, duivelskunstenaars, spiritisten of media de rechtvaardige doden kunnen oproepen, van waar zij ook maar heengaan als zij sterven. We moeten dan ook accepteren dat de vrome Samuël, zich in een bewuste toestand in de aarde bevond, omdat de oude man *'uit de aarde'* opkwam (vers 13).

Deze seance bracht Saul wanhoop, geen hoop. De volgende dag pleegde hij zelfmoord (1 Samuël 31: 4). Toch had de zogenaamde Samuël voorspeld, dat Saul en zijn zonen op die (de volgende) dag bij hem zouden zijn (1 Samuël 28: 19). Als hij gelijk had, zouden we moeten concluderen, dat na de dood de ongehoorzame Saul en de rechtvaardige Samuël samen zouden zijn. In plaats daarvan moeten we concluderen, dat een boze engel de misleidende gebeurtenissen, die zich op deze plaats hebben voorgedaan, heeft veroorzaakt.

4. De laatste misleiding. In het verleden waren de uitingen van spiritisme beperkt tot het domein van het occulte (in het geheim vert.), maar recenter heeft het spiritisme een 'christelijke' verschijning aangenomen, zodat het de christelijke wereld zou kunnen misleiden. Door te belijden Christus en de Bijbel te aanvaarden, is het spiritisme een uiterst gevaarlijke vijand van de gelovigen geworden. De effecten zijn subtiel en bedrieglijk. Door de invloed van het spiritisme 'wordt de Bijbel geïnterpreteerd, op een manier die het niet vernieuwde hart behaagt, terwijl de plechtige en vitale waarheden ervan geen effect hebben. Liefde is de belangrijkste eigenschap van God, maar wordt gedegradeerd tot een zwak sentimentalisme, waarbij weinig onderscheid wordt gemaakt tussen goed en kwaad. Gods gerechtigheid, Zijn openlijke veroordeling van de zonde, de eisen van Zijn Heilige Wet, worden allemaal uit het zicht gehouden. Het volk wordt geleerd om de Decaloog als een dode letter te beschouwen. Plezierige, betoverende fabels boeien de zinnen en brengen de mensen ertoe de Bijbel als fundament van hun geloof te verwerpen.¹⁸

Op deze manier worden goed en kwaad relatief en wordt ieder persoon, situatie of cultuur de norm voor wat 'waarheid' is. In wezen wordt ieder mens een god, vervullend de de belofte van satan *'gij zult als God wezen'* (Genesis 3: 5).

Voor ons ligt *'de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken, die op de aarde wonen.'* (Openbaring 3: 10). Satan staat op het punt om grote tekenen en wonderen te gebruiken in zijn laatste poging om de wereld te misleiden. Sprekend over deze meesterlijke misleiding, zei Johannes: *'En ik zag ... drie onreine geesten [gaan], den vorsen gelijk; Want het zijn geesten der duivelen, en zij doen tekenen, welke uitgaan tot de koningen der aarde en der gehele wereld, om die te vergaderen tot den krijg van dien groten dag des almachtigen Gods'* (Openbaring 16: 13,14; 13:13,14).

Alleen zij die door de macht van God beschermd worden, die hun verstand hebben verrijkt met de waarheden van de Schrift en deze als hun enige autoriteit accepteren, zullen in staat zijn te ontkomen. Alle anderen hebben geen bescherming en zullen door deze misleiding worden meege-sleept.

De eerste en tweede dood. De tweede dood is de laatste veroordeling van de onboetvaardige zondaars – ieder wiens naam niet is geschreven in het boek des levens – dat plaatsvindt aan het einde van de 1000 jaar (zie geloofspunt 26). Uit deze dood is er geen opstanding. Met de vernietiging van satan en de onrechtvaardigen wordt de zonde uitgeroeid en wordt de dood zelf vernietigd (1 Korinthe 15: 26; Openbaring 20: 14; 21: 8). Christus heeft de verzekering gegeven dat iedereen *'Die overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden'* (Openbaring 2: 11).

Op basis van hetgeen de Schrift aanduidt met de tweede dood, kunnen we aannemen dat ieder persoon de eerste dood ervaart – met uitzondering van degenen die veranderd zijn – als gevolg van Adams overtreding. Het is 'de normale uitwerking van de degeneratieve effecten van de zonde op het menselijk geslacht.'¹⁹



Opstanding

Opstanding is 'het herstel van het leven, samen met de volheid van het zijn en de persoonlijkheid na de dood.'¹⁰ Omdat de mensheid onderworpen is aan de dood, moet er een opstanding zijn als zij het leven na het graf willen ervaren. In het Oude- en Nieuwe Testament hebben Gods boodschappers hoop geuit op een opstanding (Job 14: 13-15; 19: 25-29; Psalm 49: 15,16; 73: 24; Jesaja 26: 19; 1 Korinthe 15).

De hoop op de wederopstanding, waarvan we sterke bewijzen hebben, moedigt ons aan dat we kunnen genieten van een betere toekomst buiten deze huidige wereld, waarin de dood het lot van iedereen is.

Christus' opstanding. De opstanding van de rechtvaardige doden tot onsterfelijkheid is nauw verbonden met de opstanding van Christus, aangezien het de opgestane Christus is, Die uiteindelijk de doden zal opwekken (Johannes 5: 28,29).

1. Het belang ervan. Wat zou er gebeurd zijn als Christus niet was opgestaan? Paulus vat de gevolgen samen: a. Het heeft geen zin om het Evangelie te verkondigen: *'Indien Christus niet opgewekt is, zo is dan onze prediking ijdel'* (1 Korinthe 15: 14). b. Er zou geen vergeving van zonden zijn: *'En indien Christus niet opgewekt is, ... zo zijt gij nog in uw zonden!'* (vers 17). c. Er zou geen doel zijn om in Jezus te geloven: *'En indien Christus niet opgewekt is, is uw geloof tevergeefs'* (vers 17). d. Er zou geen algemene opstanding uit de doden zijn: *'Indien nu Christus gepredikt wordt, dat Hij uit de doden opgewekt is, hoe zeggen sommigen onder u, dat er geen opstanding der doden is?'* (vers 12). e. Er zou geen hoop zijn na het graf: *'Indien Christus niet opgewekt is, Zo zijn dan ook verloren, die in Christus ontslapen zijn'* (vers 17, 18).¹¹

2. Een lichamelijke opstanding. De Christus, Die uit het graf kwam was dezelfde Jezus, Die in het vlees op aarde leefde. Nu had Hij een verheerlijkt lichaam, maar het was nog steeds een echt lichaam. Het was zo echt dat anderen niet eens een verschil opmerkten (Lukas 24: 13-27; Johannes 20: 14-18). Jezus Zelf ontkende, dat Hij een soort van 'een geest' was. Sprekend tot Zijn discipelen zei Hij: *'Ziet Mijn handen en mijn voeten; want Ik ben het Zelf; tast Mij aan, en ziet; want een geest heeft geen vlees en beenderen, gelijk gij ziet, dat ik heb'* (Lukas 24: 39). Om de lichamelijke realiteit van Zijn opstanding te bewijzen, at Hij ook in hun aanwezigheid (vers 43).

3. Het effect ervan. De opstanding had een opwindende invloed op de discipelen van Christus. Het veranderde een groep zwakke en angstige mannen in dappere apostelen, die klaar stonden om alles voor hun HEERE te doen (Filippenzen 3: 10,11; Handelingen 4: 33). De zending die zij als gevolg daarvan ondernamen, verontrustte het Romeinse Rijk en *'stelde de wereld in roer'* (Handelingen 17: 6).

'Het was de zekerheid van de opstanding van Christus, die de prediking van het Evangelie zin en kracht gaf (Filippenzen 3: 10,11). Petrus spreekt over de *'opstanding van Jezus Christus uit de doden'* als een *'levende hoop'* in de gelovigen (1 Petrus 1: 3). De apostelen beschouwden zichzelf als getuigen van *'Zijn opstanding'* (Handelingen 1: 22) en baseerden hun leer over de opstanding van Christus op de Messiaanse voorspellingen van het Oude Testament (Handelingen 2: 31). Het was hun persoonlijke kennis van *'de opstanding van de HEERE Jezus'* die *'grote kracht'* gaf aan hun getuigenis (Handelingen 4: 33). De apostelen wekten de tegenstand van de Joodse leiders op, toen zij *'Jezus de opstanding uit de doden'* predikten (vers 2). ... Toen zij eerder werden aangeklaagd voor het Sanhedrin, verklaarde Paulus, dat het vanwege zijn *'hoop en opstanding der doden'* was, dat hij voor hen *'geoordeeld'* werd (Handelingen 23: 6; 24: 21). Aan de Romeinen schreef Paulus over Jezus Christus: *'Die krachtelijk bewezen is te zijn de Zoon van God, ... uit de opstanding der doden'* (Romeinen 1: 4). In de doop, zo verklaarde hij, getuigt de christen van zijn geloof in de opstanding van Christus (Romeinen 6: 4,5).¹²



De twee opstandingen. Christus heeft ons geleerd dat er twee algemene opstandingen zijn: een *'opstanding des levens'* voor de rechtvaardigen en een *'opstanding der verdoemenis'* voor de onrechtvaardigen (Johannes 5: 28,29; Handelingen 24: 15). De 1000 jaar scheiden deze twee opstandingen (Openbaring 20: 4,5).

1. De opstanding des levens. Degenen die bij de eerste opstanding zijn opgewekt, worden *'zalig en heilig'* genoemd (Openbaring 20: 6). Zij zullen de tweede dood in de *'poel des vuurs'* aan het einde van de 1000 jaar niet meemaken (vers 14). Deze opstanding des levens en onsterfelijkheid (Johannes 5: 29; 1 Korinthe 15: 52,53) vindt plaats bij de wederkomst (1 Korinthe 15: 22,23; 1 Thessalonicenzen 4:15-18). Zij die dit ervaren kunnen niet meer sterven (Lukas 20: 36). Zij zijn voor altijd met Christus verenigd.

Hoe zal het verrezen lichaam eruitzien? Net als Christus zullen de verrezen heiligen een echt lichaam hebben. En zoals Christus is opgewekt, als een verheerlijkt Wezen, zo zullen de rechtvaardigen dat ook zijn. Paulus zei, dat Christus *'ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam'* (Filippenzen 3: 21). Hij noemt het onverheerlijkte lichaam en het verheerlijkte lichaam respectievelijk het *'natuurlijke lichaam'*, en het *'geestelijke lichaam'*; het eerste is sterfelijk en vergankelijk, het tweede onsterfelijk en onvergankelijk. De verandering van sterfelijkheid naar onsterfelijkheid vindt onmiddellijk plaats bij de opstanding (zie 1 Korinthe 15: 42-54).

2. De opstanding der verdoemenis. De onrechtvaardigen worden opgewekt in de tweede algemene opstanding, die plaatsvindt aan het einde van de 1000 jaar (zie geloofspunt 26). Deze opstanding gaat over tot het definitieve oordeel en de veroordeling (Johannes 5: 29). Degenen van wie de namen niet in het boek des levens worden gevonden, zullen op dat moment worden opgewekt en *'in den poel des vuurs'* geworpen, de tweede dood ervaren (Openbaring 20: 15, 14).

Zij hadden dit tragische einde kunnen vermijden. In onmiskenbare taal biedt de Schrift Gods weg om te ontkomen: *'keert weder, en bekeert u van al uw overtredingen, zo zal de ongerechtigheid u niet tot een aanstoot worden. Werpt van u weg al uw overtredingen, waardoor gij overtreden hebt, en maakt u een nieuw hart en een nieuwen geest; want waarom zoudt gij sterven, ... Want Ik heb geen lust aan den dood des stervenden, spreekt de HEERE HEERE; daarom bekeert u en leeft'* (Ezechiël 18: 30-32).

Christus belooft dat, wie *'overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden'* (Openbaring 2: 11). Zij die Jezus en de redding die Hij brengt aannemen, zullen een onbeschrijfelijke vreugde ervaren bij Zijn wederkomst. In een nooit vervagend geluk zullen zij de eeuwige gemeenschap met hun HEER en Redder doorbrengen.

Referenties

1. 'Onsterfelijkheid', SDA Encyclopedie, rev. ed., p. 621.
2. Door de eeuwen heen hebben vooraanstaande christenen van vele geloofsovertuigingen - Lutheraans, Gereformeerd, Anglicaans, Baptisten, Congregationalisten, Presbyterianen, Methodisten enz. de Bijbelse leer van voorwaardelijke onsterfelijkheid uiteengezet; onder de meest prominente waren de volgende: de zestiende-eeuwse Martin Luther, William Tyndale, John Frith, George Wishart; de zeventien eeuwse Robert Overton, Samuel Richardson, John Milton, George Wither, John Jackson, John Canne, Aartsbisschop John Tillotson, Dr. Isaac Barrow; de achttiende eeuwse De heer William Coward, Henry Layton, Joseph N. Scott, M.D..., Dr. Joseph Priestly, Peter Pecard, aartsdeken Francis Blackburne, aartsdeken Francis Blackburne, bisschop William Warburton, Samuel Bourn, Dr. William Whiston, Dr. John Tottie, Prof. Henry Dodwell; de negentiende eeuwse bisschop Timothy Kendrick, Dr. William Thomson, Dr. Edward White, Dr. John Thomas, H.H. Dobney; Aartsbisschop Richard Whately; Dean Henry Alford, James Panton Ham, Charles F. Hudson, Dr. Robert W. Dale, Dean Frederick W. Farrar, Hermann Olshausen, Canon Henry Constable, William Gladstone, Joseph Parker, Bishop John J.S. Perowne, Sir George G. Stokes, Dr. W.A. Brown, Dr. J. Agar Beet, Dr. R.F. Weymouth, Dr. Lyman Abbott, Dr. Edward Beecher, Dr. Emmanuel Petavel-Oliff, Dr. Franz Delitzsch, Bisschop Charles J. Ellicott, Dr. George Dana Boardman, J.H. Pettingell; en de twintig eeuwse Canon William H.M. Hay Aitken, Eric Lewis, Dr. William Temple, Dr. Gerardus van der Leeuw, Dr. Aubrey R. Vine, Dr. Martin J. Heineken, David R. Davies, Dr. Basil F.C. Atkinson, Dr. Emil Brunner, Dr. Reinhold Niebuhr, Dr. T.A. Kantonen, Dr. D.R.G. Owen. Zie vragen over de leer, blz.



571-609; Froom, *The Conditionalist Faith of Our Fathers* (Washington, D.C.: Review and Herald, 1965,1966), vols. 1 en 2.

3. Zie 'Dood', SDA Bijbelwoordenboek, rev. ed., pp. 277, 278.

4. R.L. Harris, 'The Meaning of the Word Sheol as Shown by Parallels in Poetic Texts,' *Journal of the Evangelical Theological Society*, dec. 1961, pp. 129-135; zie ook SDA Bijbel-commentaar, rev. ed., vol. 3, p. 999.

5. Zie bijv. SDA-bijbelcommentaar, rev. ed., vol. 5, p. 387.

6. De enige uitzondering hierop is, wanneer sheol figuurlijk wordt gebruikt (zie Ezechiël 32:21), of in een gelijkenis (Lukas 16:23). Sheol komt meer dan 60 keer voor in het Oude Testament, maar nergens verwijst het naar een plaats van straf na de dood. Dat idee werd later bevestigd aan gehenna (Markus 9:43-48), niet aan hades. Er is slechts één uitzondering (Lukas 16:23). Zie ook SDA Bijbelcommentaar, rev. ed., vol. 3, p. 999.

7. De volgende passages zouden problemen opleveren, voor deze visie op de leer van de Schrift over de aard van de dood. Maar een nadere beschouwing laat zien, dat ze in volledige harmonie zijn met de rest van de Schrift.

a. Rachel's dood. Verwijzend naar Rachel's dood, zegt de Schrift dat 'haar ziel uitging' (Gen. 35:18). Deze uitdrukking wijst er eenvoudigweg op dat zij in haar laatste momenten van bewustzijn en met haar laatste adem, haar zoon een naam heeft gegeven. Dus andere vertalingen lezen: 'Terwijl ze haar laatste adem uitblaast' (NIV).

b. Elia en de overleden jongen. Toen Elia bad dat de ziel van de dode zoon van de weduwe van Zarephath zou terugkeren, antwoordde God hem door de jongen nieuw leven in te blazen (1 Koningen 17:21,22). Dit was het resultaat van de vereniging van het levensbeginsel met het lichaam, dat noch levend, noch bewust was toen ze onverenigd waren.

c. Mozes' verschijning op de berg. De verschijning van Mozes op de berg der verheerlijking, is geen bewijs van het bestaan van bewuste geesten of de aanwezigheid van alle rechtvaardige doden in de hemel. Kort voor deze gebeurtenis vertelde Jezus Zijn discipelen, dat sommigen van hen, voordat zij zouden sterven, de Mensenzoon in Zijn Koninkrijk zouden zien. Deze belofte werd vervuld aan Petrus, Jakobus en Johannes (Matth. 16:28-17:3).

Op de berg openbaarde Christus hun een miniatuur van Gods Koninkrijk van heerlijkheid. Daar was Christus, de glorieuze Koning, samen met Mozes en Elia, vertegenwoordigers van de twee onderwerpen (groepen) van het Koninkrijk. Mozes vertegenwoordigde de rechtvaardige doden, die bij de wederkomst uit het graf zullen opstaan en Elia vertegenwoordigde de rechtvaardige levenden, die verheerlijkt zullen opvaren naar de hemel zonder de dood te zien (2 Koningen 2:11).

Judas levert het bewijs van Mozes' bijzondere opstanding. Nadat Mozes was gestorven en begraven (Deut. 34:5, 6), was er een strijd tussen Michael en de duivel over het lichaam van Mozes (Judas 9). Uit de verschijning van Mozes op de berg kan worden geconcludeerd dat de duivel de strijd heeft verloren en dat Mozes uit zijn graf werd opgewekt, waardoor hij het eerst bekende geval van de opstandingskracht van Christus werd. Deze gebeurtenis levert geen bewijs voor de leer van de onsterfelijkheid van de ziel. Het is eerder een steun in de rug voor de leer van de lichamelijke opstanding.

d. De gelijkenis van de rijke man en Lazarus. Het verhaal van Christus over de rijke man en Lazarus is gebruikt om het bewustzijn van de doden te onderwijzen (Lukas 16:19-31). Helaas hebben degenen die het op deze manier interpreteren niet onderkend, dat dit verhaal een gelijkenis is die, letterlijk tot in elk detail genomen, erg onlogisch zou zijn. De doden zouden naar hun beloning gaan als echte wezens met lichaamsdelen zoals ogen, tong en vingers. Alle rechtvaardigen zouden aan Abraham's boezem zijn, en hemel en hel zouden op spreekafstand zijn. Beide klassen zouden hun beloning ontvangen bij de dood, in tegenstelling tot de leer van Christus, dat ze die zullen ontvangen bij de wederkomst (Matth. 25:31-41; Openb. 22:12).

Dit verhaal is echter een gelijkenis – een van de geliefde leermethoden van Christus. Elke gelijkenis was bedoeld om een les te zijn en hetgeen Christus onderwees had niets te maken met de toestand van de doden. De moraal van deze gelijkenis is het belang van het leven door het Woord van God. Jezus liet zien dat de rijke man zich bezighield met materialisme en verwaarloosde om voor mensen in nood te zorgen. De eeuwige bestemming wordt in dit huidige leven bepaald en er is geen tweede proeftijd. De Schrift is de gids voor bekering en verlossing en wanneer wij geen acht slaan op de waarschuwingen van Gods Woord, kan niets ons bereiken. Zo eindigde Christus de gelijkenis met de woorden 'Als zij Mozes en de profeten niet horen, zullen zij ook niet overtuigd worden als iemand uit de doden opstaat' (Lukas 16:31). Christus gebruikte eenvoudigweg elementen van een gemeenschappelijk Joods verhaal, waarin de doden een gesprek voeren. (Het concept van de gelijkenis over Abraham's boezem en Hades leek sterk op de Joodse traditie. Zie 'Discours to the Greeks Concerning Hades', Josephus' Complete Works, trans. door William Whiston [Grand Rapids: Kregel, 1960], p. 637.) Evenzo vinden we in de Bijbel een gelijkenis, waarin bomen praten (Richteren 9:7-15; 2 Koningen 14:9). Niemand zou deze gelijkenis gebruiken om te bewijzen dat bomen kunnen praten. Men zou zich dus moeten onthouden van het geven van een betekenis aan de gelijkenis van Christus, die in tegenspraak zou zijn met het overvloedig Bijbelse bewijs en de persoonlijke leer van Christus dat de dood een slaap is.

e. De belofte van Christus aan de dief. Christus beloofde de dief aan het kruis: 'Voorwaar zeg Ik u heden; gij zult bij Mij in het Paradijs zijn'. (Lukas 23:43). Het Paradijs is duidelijk synoniem met de hemel (2 Kor. 12:4; Openb. 2:7). Zoals de vertaalde tekst luidt, zou Christus die vrijdag naar de hemel gaan om in de tegenwoordigheid van God te zijn, en de dief ook. Toch zei Christus zelf op de opstandingsmorgen tot Maria, toen zij aan Zijn voeten viel om Hem te



aanbidden: 'Raak mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader; maar ga naar mijn broeders, en zeg tot hen: Ik ga op naar Mijn Vader en uw Vader, en naar Mijn God en uw God' (Johannes 20:17, KJV). Dat Christus op de Sabbat in het graf is gebleven, blijkt uit de woorden van de engel: 'Komt herwaarts, ziet de plaats waar de HEERE gelegen heeft' (Matth. 28:6).

Heeft Christus zichzelf tegengesproken? Helemaal niet. De oplossing voor het begrip van de tekst is het leesteken ervan. De vroege manuscripten van de Bijbel hadden geen komma's of spaties tussen de woorden. Het invoegen van leestekens en woordverdelingen kan een aanzienlijk verschil maken in de betekenis van de tekst. Bijbelvertalers gebruiken hun beste oordeel, bij het plaatsen van leestekens, maar hun werk is zeker niet geïnspireerd.

Als de vertalers, die in het algemeen zo'n uitstekend werk hebben verricht, de komma in Lukas 23:43 na 'heden' hadden geplaatst in plaats van ervoor, dan zou deze tekst niet in tegenspraak zijn met de leer van de rest van de Bijbel over de dood. De Woorden van Christus zouden dan goed begrepen worden: 'Voorwaar, zeg Ik u heden; [deze dag, wanneer Ik als een misdadiger stervende ben], gij zult met Mij in het Paradijs zijn.' In overeenstemming met de Bijbelse leer verzekerde Jezus de dief, dat hij bij Hem in het Paradijs zou zijn — een belofte die vervuld zal worden, na de opstanding van de rechtvaardigen bij Zijn tweede komst.

Om te sterven en met Christus te zijn. 'Voor mij is leven Christus en sterven is gewin', zei Paulus. 'Want ik heb een verlangen om te sterven en bij Christus te zijn, wat veel beter is' (Phil. 1:21,23). Verwachtte Paulus dat hij onmiddellijk na zijn dood naar de hemel zou gaan?

Paulus schreef veel over het zijn met Christus. In een andere brief schreef hij over hen die 'in Jezus slapen'. Bij de tweede Advent zei hij, zullen de rechtvaardige doden opstaan, en samen met de levende rechtvaardigen zullen zij 'samen worden opgenomen'...om de HEER in de lucht te ontmoeten. 'En zo zullen wij altijd met de HEERE wezen' (1 Thess. 4:14,17).

Tegen deze achtergrond zien we, dat Paulus in zijn brief aan de Filippenzen geen gedetailleerde uiteenzetting geeft, over hetgeen er bij de dood gebeurt. Hij drukt eenvoudigweg zijn verlangen uit, om zijn huidige onrustige bestaan te verlaten en bij Christus te zijn, zonder enige verwijzing naar, of verklaring voor de periode tussen de dood en de opstanding. Zijn hoop is gericht op de beloofde persoonlijke omgang met Jezus in de eeuwigheid. Voor hen die sterven is er geen lange tijd tussen het moment, waarop zij hun ogen sluiten in de dood en het moment waarop zij hun ogen openen bij de opstanding. Omdat de doden geen bewustzijn hebben en zich daarom niet bewust zijn van het verstrijken van de tijd, lijkt de opstandingsmorgen te komen na het moment van de dood. Voor de christen is de dood winst: geen verleidingen, beproevingen en smarten meer en bij de opstanding de gave van een glorieuze onsterfelijkheid.

8. White, Great Controversy, p. 558.

9. 'Dood', SDA Bijbelwoordenboek, rev. ed., p. 278; vgl. vragen over de leer, p. 524.

10. 'Opstanding', SDA Bijbelwoordenboek, rev. ed., p. 935.

11. Questions on Doctrine, pp. 67, 68.

12. 'Opstanding', SDA Bijbelwoordenboek, rev. ed., p. 936.